

สรุปการประเมินผลการใช้ประโยชน์ข้อมูล

สำมะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ พ.ศ. 2509

E

สรุปการประเมินผลการใช้ประโยชน์ข้อมูล
สำมะโนธุรกิจทางการค้า

E1001E0900000000T1

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื

หนังสือเลขที่ ๓๗-๒๕๐๖ 3 มี.ค. 30

๗๙๕
E1-001
25๐๙

สรุปการประเมินผลการใช้ประโยชน์ข้อมูล
ตามะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ พ.ศ. 2509

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

ନବ

୧୧୧୧୧୧ E1-001.
୨ 2509
୧୧୧୧୧୧୧୧
୧୧୧୧୧ ୧

18 ଖ.ନ. 2533

คำนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำสำมะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งเป็นการทำสำมะโนครั้งแรกของหมวดสถิติธุรกิจ ในการทำสำมะโนครั้งนี้ใช้งบประมาณและเจ้าหน้าที่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีปริมาณงานมากต้องดำเนินการเป็นเวลาดำเนินการรวม ๕ ปี คือระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๑๒

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติธุรกิจโดยวิธีสำมะโน ตามข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ มีกำหนดให้จัดทำทุกกระยะ ๑๐ ปี สำนักงานสถิติแห่งชาติเห็นสมควรที่จะต้องมีการประเมินผลการทำสำมะโนครั้งนี้ในด้านการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับข้อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนประโยชน์การใช้ข้อมูลจากสำมะโน ทั้งนี้เพื่อใช้ศึกษาสำหรับเป็นแนวทางในการทำสำมะโนครั้งต่อไปในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อให้บรรดาสมาชิกวุฒิสภาได้พิจารณา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สารบัญ

		หน้า
<u>บทที่ ๑</u>	บทนำ	
	๑. ความเป็นมา	๑
	๒. วัตถุประสงค์	๑
	๓. แผนภาพและระยะเวลาการดำเนินงาน	๒
	๔. ระเบียบวิธีสำมะโน	๒
	๕. ขอบข่ายและการคุ้มครอง	๒
<u>บทที่ ๒</u>	การประเมินผลโครงการ	
	๑. วัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินผล	๔
	๒. วิธีการประเมินผล	๔
	๓. ผลที่ได้จากการประเมินผล	๔
	๓.๑ ประสิทธิภาพและอุปสรรคในการดำเนินงาน	๔
	๓.๒ การใช้ประโยชน์ของข้อมูลจากสำมะโน	๖
<u>บทที่ ๓</u>	บทสรุป	๔

๑. ความเป็นมา

สำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงของงานสถิติของรัฐบาล ได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลสถิติอันเป็นลักษณะทั่วไปของกิจการค้าและบริการ ซึ่งจะสามารถชี้ให้เห็นถึงสถานะความเป็นไปทางเศรษฐกิจของประเทศและจัดว่าเป็นรายการสถิติมูลฐานที่จำเป็นต่อการคำนวณหารายได้ประชาชาติ ประกอบกับที่ประเทศไทยยังไม่เคยมีหน่วยงานใดจัดทำสำมะโนหรือแม้แต่สำรวจธุรกิจขึ้นเลย ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับกิจการค้าและบริการของประเทศมีอยู่น้อยมาก ซึ่งจะได้จากหน่วยงานราชการบางหน่วยเก็บรวบรวมไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในด้านการบริการราชการของส่วนราชการนั้น ๆ โดยเฉพาะเท่านั้น ส่วนข้อมูลสถิติอันเป็นลักษณะทั่วไปของกิจการค้าและบริการ ซึ่งเป็นรากฐานในการพิจารณาวางแผนโครงการพัฒนากิจการค้าและบริการยังไม่เพียงพอ สำนักงานสถิติแห่งชาติกำลังพิจารณาระบบสถิติของประเทศให้มีมาตรฐานทัดเทียมเท่ากับนานาชาติ จึงได้วางแผนดำเนินโครงการสำมะโนธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ และมีกำหนดจะจัดทำต่อไปอีกทุกระยะ ๑๐ ปี

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ ได้แก่ จำนวนและลักษณะเบื้องต้นของสถานประกอบการธุรกิจปริมาณการค้าขาย (คิดเป็นเงิน) ค่าซื้อสินค้า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แรงงาน และการใช้แรงงานในธุรกิจทางการค้าและบริการ สินค้าคงคลังตลอดจนสินทรัพย์และหนี้สิน รวมทั้งสินทรัพย์ถาวร ข้อมูลดังกล่าวจะทำให้ทราบถึง

- ๒.๑ ฐานะความเป็นไปของธุรกิจทางการค้าและบริการ
- ๒.๒ การหมุนเวียนของสินค้าประเภทต่าง ๆ (เป็นเงิน)
- ๒.๓ ปริมาณการค้าขายของธุรกิจทางการค้าและการให้บริการประเภทต่าง ๆ
- ๒.๔ การลงทุนในธุรกิจทางการค้าและบริการของประเทศ
- ๒.๕ รายได้ประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจทางการค้าและบริการของประเทศ

ข้อมูลสถิติที่จะได้รับจากการทำสำมะโนนี้จะ เป็นประโยชน์ทั้งภาคราชการและเอกชน - สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบาย หรือพยากรณ์แนวโน้มในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทางการค้าและบริการของประเทศ

๓ แผนการและระยะเวลาการดำเนินงาน

กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตลอดทั้งโครงการรวม ๕ ปี จากปี.พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๒ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๐๘ เตรียมงานทั่วไปและทำสำมะโนทดลอง
- พ.ศ. ๒๕๐๙ จัดทำสำมะโนโดยวิธีนับจากและแจกนับ
- พ.ศ. ๒๕๑๐ ประมวลผลและจัดทำรายการสถิติ
- พ.ศ. ๒๕๑๑ จัดทำรายงานฉบับย่อเป็นรายงานเบื้องต้น
- พ.ศ. ๒๕๑๒ จัดพิมพ์รายงานฉบับสมบูรณ์

๔ ขอบข่ายและการคุ้มครอง

สถานการณ์ธุรกิจทางการค้าหรือบริการที่คุ้มครองอยู่ในขอบข่ายของสำมะโนในครั้งนี้คือ

- ๑. สถานการณ์ธุรกิจที่ทำการค้าขายส่ง
- ๒. สถานการณ์ธุรกิจที่ทำการค้าขายย่อย
- ๓. สถานการณ์ธุรกิจที่ทำการผลิตสินค้าและขายบางส่วนหรือทั้งหมด ให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง
- ๔. สถานการณ์ที่ทำการค้าบริการ

๕ ระเบียบวิธีสำมะโน

๕.๑ ระเบียบวิธีสำมะโนที่ใช้ในสำมะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ พ.ศ. ๒๕๐๘

ได้แบ่งออกเป็น ๒ วิธีด้วยกัน คือ

- ก. ในเขตเทศบาล สถานการณ์ธุรกิจทุกแห่งในเขตเทศบาล ๑๒๐ เทศบาลทั่วราชอาณาจักรอยู่ในข่ายของแจกนับ การแจกนับดังกล่าวเป็นการแจกนับอย่างครบถ้วน
- ข. นอกเขตเทศบาล สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ใช้ระเบียบวิธีการสำรวจจากตัวอย่างกล่าวคือได้เลือกหมู่บ้าน ๖๐๐ หมู่บ้าน จากหมู่บ้านทั้งสิ้น ๔๒,๔๙๓ หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านตัวอย่างและแจกนับสถานการณ์ธุรกิจทุกแห่งในหมู่บ้านตัวอย่างนั้น

โดยทั่วไปสถานการณ์ธุรกิจทางการค้าและบริการนอกเขตเทศบาลมีขนาดเล็กลงทั้งในด้านการขายปลีกหรือบริการต่อแห่ง หรือคนจำนวนคนทำงานต่อแห่ง ฉะนั้นจึงได้เก็บข้อมูลโดยระเบียบวิธีตัวอย่าง สถานการณ์ธุรกิจที่อยู่ในข่ายแจกนับ คือ สถานการณ์ธุรกิจทั้งสิ้นในหมู่บ้านตัวอย่าง ๖๐๐ หมู่บ้าน หมู่บ้านตัวอย่างชุดนี้เป็นชุดเกี่ยวกับที่ใช้ในโครงการสำรวจพื้นที่และที่แสดงผลการเกษตรโดยที่เห็นว่าสถานการณ์ธุรกิจทางการค้าและบริการนอกเขตเทศบาลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตัวอย่างทั้งสิ้นจำแนกตามรายภาคดังต่อไปนี้

ภาคเหนือ	๑๕๐	หมู่บ้าน
ภาคกลาง	๑๕๐	หมู่บ้าน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๓๐	หมู่บ้าน
ภาคใต้	๑๐๐	หมู่บ้าน
พระนคร-ธนบุรี	๑๐	หมู่บ้าน

๕.๒ ทำการนับจกและแจงนับ ระหว่างวันที่ ๑๔ เมษายน - ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๔ โดยเป็นการนับจกและแจงนับของข้าราชการและลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงานชั่วคราวของสำนักงานซึ่งอยู่ประจำในจังหวัดต่าง ๆ ทั้งราชอาณาจักร

๕.๓ กำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นปีสำมะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยถือว่า การสำมะโนนี้ต้องการทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้าและบริการ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔

๕.๔ การประมวลผลข้อมูลที่ได้รับสำหรับนอกเขตเทศบาล ได้กระทำเป็น ๔ ภาคด้วยกัน คือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนในเขตเทศบาลได้ประมวลผลเป็นรายเขตเทศบาล ทั้งนี้โดยจัดพิมพ์รายงานผลสำมะโนออกเป็น ๒ ฉบับ การเสนอผลในฉบับต่าง ๆ มีความแตกต่างกันบ้างดังนี้

ฉบับทั้งราชอาณาจักร แบ่งออกเป็น ๒ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ แสดงรายละเอียดของข้อมูลในเขตเทศบาล

ตอนที่ ๒ แสดงรายละเอียดของข้อมูลนอกเขตเทศบาล

ฉบับรายภาค แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แสดงรายละเอียดของข้อมูลในเขตเทศบาลรวมทั้งหมด

ตอนที่ ๒ แสดงสรุปผลเป็นรายเขตเทศบาล

ฉบับเทศบาลนครกรุงเทพและเทศบาลนครธนบุรี

ตอนที่ ๑ แสดงรายละเอียดของข้อมูลเทศบาลนครกรุงเทพ

ตอนที่ ๒ แสดงรายละเอียดของข้อมูลเทศบาลนครธนบุรี

จำนวนตารางและรายละเอียดของนอกเขตเทศบาลมีน้อยกว่าในเขตเทศบาล เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ไต่จากตัวอย่าง และตารางรายละเอียดของแต่ละเขตเทศบาลมีจำนวนมากเกินไปกว่าจะจัดพิมพ์ในรายงานได้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้นำเสนอแนะขอความร่วมมือและตารางที่เห็นว่าสำคัญและเป็นประโยชน์มากเท่านั้น

บทที่ ๒ การประเมินผลโครงการ

๑. วัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินผล

๑.๑ เพื่อติดตามศึกษาผลการดำเนินงานโครงการ นำเอาข้อดี ข้อเสีย ตลอดจนข้อปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ และวิธีแก้ไขมาศึกษาสำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผนโครงการสามะโนครั้งต่อไปในอีกระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

๑.๒ วิเคราะห์ประโยชน์ของข้อมูลสถิติที่ได้รับจากสามะโน

๒ วิธีการประเมินผล

การประเมินผลกระทำโดยการศึกษารายงานการประชุมของคณะกรรมการบริหาร - โครงการสามะโนธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และจากเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของโครงการ รวมทั้งการติดตามศึกษาการดำเนินงานสามะโนของเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบในด้านการประเมินผลโดยตรงของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

๓ ผลที่ได้จากการประเมินผล

๓.๑ ประสิทธิภาพและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๓.๑.๑ เรื่องของค่านิยมและคำจำกัดความของข้อมูล เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่มีการจัดทำสามะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ จึงยังไม่มีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องศึกษาวางแผนการและเตรียมงานโดยอาศัยรายงานการสำรวจและสามะโนของต่างประเทศ โดยเฉพาะเรื่องการค้าปลีกจำแนกประเภทร้านค้า กระทำตามข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติเป็นส่วนใหญ่ แต่เนื่องจากลักษณะของธุรกิจการค้าและบริการของประเทศไทยเราไม่เหมือนกับของต่างประเทศ ทั้งตัวอย่างเช่น ร้านสรรพสินค้าของต่างประเทศ เมื่อเทียบกับร้านสรรพสินค้าของประเทศไทยเราแล้ว จะเห็นว่าแตกต่างกันมาก คือ ร้านสรรพสินค้าของต่างประเทศ ในร้านค้าหนึ่งจะมีการแบ่งเป็นแผนก และแต่ละแผนกจะมีการขายสินค้าประเภทหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะเท่านั้น แต่ความหมายของร้านสรรพสินค้าของประเทศไทย หมายถึงร้านค้าที่มีการขายสินค้าหลาย ๆ ประเภทในร้านเดียวกัน แต่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ เช่น เป็นร้านที่มี ๕ คูหา ซึ่งมีการขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องสำอางค์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องกระเบื้อง เป็นต้น ร้านค้าประเภทนี้เราจัดถือว่าเป็นร้านสรรพสินค้าแล้ว นอกจากนั้น ร้านค้าเบ็ดเตล็ดของประเทศไทย ก็มีลักษณะคล้ายกับของต่างประเทศ และในบางครั้ง ร้านค้าประเภทนี้ก็ดูแทบจะไม่ออกเลยว่าเป็นร้านค้าหรือเปล่า เพราะมีตู้กระจกอยู่ใบเดียว หรือในบางครั้งก็ไม่มีตู้กระจกเลย แต่มีแผงเล็ก ๆ ไว้วางไว้ใส่สินค้าเบ็ดเตล็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ไว้วาง เช่น ยาสูบ เครื่องใช้ในครัว เครื่องเขียนเล็ก ๆ น้อย ๆ ไว้วาง และ

เจ้าของร้านก็แทบจะไม่ไต่ห้วงอาศัยรายไต่ที่เกิดจากการค้าเหล่านี้เพื่อการดำรงชีพเสียด้วยซ้ำไป ซึ่งการค้าเหล่านี้เป็นลักษณะของธุรกิจที่แบ่งอยู่ในสถานที่อยู่อาศัยอย่าง เคียว

นอกจากนั้น การค้าแย่งลอยของประเทศไทย รวมถึงการห้ามแร่ เป็นลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์โดยเฉพาะของประเทศ กล่าวคือมีการขายที่ค้าขาย และเป็นแย่งลอยที่มีลักษณะไม่दार เหมือนแย่งลอยต่างประเทศ ซึ่งเหตุนี้ทำให้การวางแผนการทำสำมะโน เต็มไปด้วยความยากลำบาก เพราะจะต้องมากำหนดเองให้ชัดเจนและให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย

๓.๑.๒ ความเวลาการนับจกและแรงนับของการทำสำมะโนครั้งนี้กำหนดไว้ ระหว่างวันที่ ๑๘ เมษายน - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๘ นั้น ความระยะเวลานี้ไม่เหมาะกับการนับจกและแรงนับสถานประกอบการธุรกิจ เนื่องจากยังอยู่ในช่วงระยะเวลาที่สมุคณัฐวิของร้านค้าต่าง ๆ ยังอาจติดอยู่ที่กรมสรรพากร ร้านค้าเหล่านี้จึงไม่สามารถให้ข้อมูลเรื่องราวรับ-รายจ่ายต่าง ๆ ทำให้แบบสอบถามขาดความสมบูรณ์ ความเวลาที่ควรที่จะกำหนดสำหรับการนับจกและแรงนับควรจะเป็นเดือน พฤษภาคมของปีไปแล้ว ซึ่งจะทันระยะที่ร้านค้าต่าง ๆ จะตองนำสมุคณัฐวิไปยื่นแสดงสำหรับการชำระภาษี

๓.๑.๓ เรื่องการให้ข้อมูลไม่ตรงความจริงจากผูประกอบการ เนื่องมาจากมีข้อถามเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายของสถานประกอบการ จึงเกรงว่ากรมสรรพากรจะนำข้อมูลไปใช้ในการเรียกเก็บภาษี และในบางรายไม่ค่อยให้ความร่วมมือเต็มที่เหล่านี้ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ของสำนักงานกองพยายามหาวิธีที่จะทำให้ผูประกอบการทั้งหลายเข้าใจในวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการทำสำมะโน ทำให้มีแนวความกลัวในการดำเนินงานครั้งต่อ ๆ ไปจะตองมีการประชาสัมพันธ์ที่ถี่และขยายขอบเขตให้กว้างขวางที่สุด โดยเน้นให้เห็นว่าผูประกอบการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ไต่อย่างไร เพื่อผูประกอบการทั้งหลายจะได้เกิดความเข้าใจและยินดีให้ความร่วมมือกันต่อไป

๓.๑.๔ รายการข้อถามที่กำหนดไว้มีอยู่มากและยากแก่การบันทึกทั้งฝ่ายผูประกอบการเอง และพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ทั้งนี้เนื่องจากจะถามเพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นผลของสำมะโนเองแล้วยังถามเพื่อสนองความข้องการใ้ข้อมูลของหน่วยงานอื่นอีกด้วย โดยเฉพาะรายการข้อถามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเรื่องราวรับและรายจ่ายนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะตองมีการฝึกฝนพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับสมุคณัฐวิร้านค้า เป็นอย่างถี่ เพื่อให้ได้สามารถเข้าใจและบันทึกรายการข้อถามไต่ถูกต้อง

นอกจากนั้นข้อความรายการข้อถามควรที่จะตองมีการปรับปรุงให้ไ้คำอธิบายที่ง่ายต่อการเข้าใจ และมีการเรียงลำดับข้อถามให้สะดวกแก่การบันทึกด้วย

๓.๒ การไข้ประโยชน์ของข้อมูลจากสำมะโน

การทำสำมะโนธุรกิจทางการค้าหรือบริการ พ.ศ. ๒๕๐๕ นอกจากจะเสนอข้อมูลสถิติที่ได้รับโดยการจัดทำเป็นรายงานผลสำมะโนแล้ว มีหน่วยงานของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร มหาวิทยาลัย และเอกชนนำข้อมูลไปไข้ประโยชน์ดังได้จัดทำตารางสรุปผลไว้ดังต่อไปนี้

การใช้ประโยชน์ข้อมูลจากสำมะโนธุรกิจทางการค้าเสมือนบริการ พ.ศ. ๒๕๐๔

ชื่อหน่วยงาน	การใช้ประโยชน์ข้อมูล
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	<p>๑. ใช้ข้อมูลเรื่องมูลค่าเพิ่มของสถานประกอบการประเภทการพิจารณาพิจารณาจำนวนรายปีประชาชาติ สาขาธุรกิจ ในการจัดทำบัญชีประชาชาติ</p> <p>๒. ศึกษาข้อมูลจำนวนปฏิบัติการงานในแต่ละประเภทธุรกิจ และโดยส่วนรวม ตามกลุ่มอายุ และเพศ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการวางแผนกำลังคน</p> <p>๓. นำข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญที่ได้รับจากการทำสำมะโน ได้แก่ จำนวนสถานประกอบการธุรกิจ สถานที่ตั้ง ข้อมูลรายรับ - รายจ่าย ฯลฯ มาศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวางแผนพัฒนาระบบเศรษฐกิจ สาขาธุรกิจ</p>
กรมทะเบียนการค้า	นำข้อมูลเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ประกอบการ และการเป็นเจ้าของตามกฎหมาย ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงทะเบียน และจัดวางระบบธุรกิจทั้งที่ผู้ประกอบการ เป็นคนไทย และคนต่างด้าว
กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	นำข้อมูลเกี่ยวกับการค้าเงินกิจการไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาภาวะการค้า การนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อหาทางส่งเสริมกิจการภาคธุรกิจ
สำนักงานเศรษฐกิจและการคลัง	ศึกษาข้อมูลค่าการลงทุนรวมถึงหนี้สิน ตลอดจนรายรับของสถานประกอบการ เพื่อใช้ประโยชน์ในการประมาณการเงินและการคลัง ในภาคธุรกิจของประเทศ
ธนาคารแห่งประเทศไทย	นำข้อมูลเบื้องต้นรายรับ - รายจ่าย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อศึกษาฐานะทางการเงินของสถานประกอบการโดยทั่วไป ในธุรกิจแต่ละประเภท และโดยส่วนรวม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทางที่จะปฏิบัติในระบบการเงิน และการธนาคารที่เกี่ยวข้อง

ชื่อหน่วยงาน

ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ใ้แก่ ธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด ธนาคารกสิกรไทย

หอการค้าไทย

มหาวิทยาลัย และเอกชน ใ้แก่ นักวิจัย
นิสิต และนักศึกษา

การใช้ประโยชน์ข้อมูล

นำข้อมูลด้านรายรับและรายจ่ายต่างๆ เป็นรายประเภทธุรกิจไปศึกษา
เพื่อวิเคราะห์สถานะของสถานประกอบการธุรกิจแต่ละประเภท สำหรับ
ประโยชน์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ

นำข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับแหล่งที่ตั้งของธุรกิจที่สำคัญ รวมทั้งการ
นำเข้าและส่งออกสินค้า ตลอดจนการหมุนเวียนของสินค้าที่ขายใน
ประเทศ มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการลงทุนในประเทศของชาว
ต่างชาติ และการติดต่อค้าขายกับประเทศไทย

นำข้อมูลแต่ละเรื่องที่รวบรวมจากแบบสอบถามส่วนนี้ไปศึกษา
และวิเคราะห์ภาวะการค้า และการดำเนินการในภาคธุรกิจ

บทที่ ๓ บทสรุป

ข้อเสนอแนะ

๑. กำหนดค่านิยามและคำจำกัดความศัพท์ที่จำเป็นให้เป็นมาตรฐานเพื่อที่จะใช้สำหรับการสำรวจและสำมะโนเกี่ยวกับธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการต่าง ๆ อาทิ เช่น ประเภทของสถานประกอบการธุรกิจ การจัดแบ่งประเภทธุรกิจการค้าและประเภทของบริการ ฯลฯ โดยอาจจะนำข้อเสนอแนะและการจัดประเภทมาตรฐานของอุตสาหกรรมขององค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับเรื่องธุรกิจทางการค้าและบริการ มาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับประเทศไทย โดยพยายามให้ข้อมูลสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ในระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในประเทศและประเทศอื่น ๆ ด้วย

๒. ปรับปรุงแบบสอบถามให้ง่ายต่อการบันทึกทั้งในแง่ของการใช้ภาษา การวางรูปแบบ และลักษณะของข้อมูลที่ไม่ละเอียดจนเกินไปนักซึ่งทำให้เสียเวลามากในการตอบคำถาม และลักษณะเกี่ยวกับของพยายามสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำไ้เพื่อให้การทำสำมะโนได้รับผลคุ้มค่า

๓. ปรับปรุงวิธีที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพจากผู้ประกอบการโดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัดทำสำมะโนยิ่งไม่เพียงพอ จะต้องหาทางให้ผู้ประกอบการเห็นถึงประโยชน์ของข้อมูลและรู้จักนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประกอบการ เพราะหากเกิดประโยชน์ในการประกอบการของเขาแล้วความร่วมมือของเขามาย่างแน่นอน

๔. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเจ้านับสำมะโนควรที่จะต้องกำหนดให้มีคู่มือ ซึ่งมีความรู้ทั้งด้านการลงบัญชีร้านค้า เพื่อที่จะมีความรู้พื้นฐานด้านการเงินและการบัญชีอยู่แล้ว และเมื่อรับการอบรมเพื่อออกไปปฏิบัติงานก็จะต้องมีความเข้าใจในแบบสอบถามได้อย่างรวดเร็วองแท้ มีผลให้แบบสอบถามบันทึกสมบูรณ์ในขณะที่ไม่ต้องเสียเวลาในการอบรมซ้ำซากหลายครั้ง และการปฏิบัติงานสนามก็รวดเร็วขึ้น

๕. ข้อมูลที่ได้รับจากการทำสำมะโนครั้งนี้ควรที่จะเก็บไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจทั้งทางด้านการค้าและด้านการบริการ และเนื่องจากเป็นเวลาดีกนานถึง ๑๐ ปี จึงจะจัดทำสำมะโนครั้งต่อไป จึงควรที่จะนำข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติมาปฏิบัติ กล่าวคือในช่วงระหว่างปีสำมะโนมิให้จัดทำสำรวจประจำปีเพื่อเป็นการ update ข้อมูลที่มีอยู่ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้มของธุรกิจในแต่ละปีเพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้ข้อมูลทั้งหลาย และจัดทำ

สำรวจเป็นรายไตรมาส หากต้องการจะศึกษาถึงการดำเนินการในช่วงเวลาต่าง ๆ ของปี
ก็ลองดูกันไว้เพื่อให้มีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการวางแผนได้ดียิ่งขึ้น.

สรุปการประเมินผลการใช้ประโยชน์ข้อมูล
สามะโนธุรกิจทางการค้า

E1001E0900000000T1

